

## Pagna ewlenija>Proċeduri tal-qorti>Kawżi ċivili>Limiti ta' żmien fuq il-proċeduri Limiti ta' żmien fuq il-proċeduri

Greċja

### 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

It-termini huma l-perjodi li fihom trid titwettaq azzjoni jew li jridu jgħaddu qabel ma tinstema' kawża jew qabel ma titwettaq azzjoni. L-introduzzjoni tat-termini għandha l-għan li twassal għall-azzjoni rapida u li tiggarantixxi d-dritt li persuna tinstema'. Termini proċedurali huma dawk li l-konformità jew in-nuqqas ta' osservanza tagħhom ikollhom konsegwenzi proċedurali. Huma jiġu distinti f'żewġ kategoriji ewlenin: 1) Il-perjodi preskritti għat-tweġġ ta' AZZJONI huma dawk li fihom irid jitwettaq att proċedurali, bħat-terminu legali għat-tressiq ta' appell (ara l-Artikolu 318(1) tas-CCP) u 2) it-termini PREPARATORJI huma dawk li wara li jgħaddu jkun irid jitwettaq l-att proċedurali. Minn dawn it-termini, bħat-terminu sabiex jiġi f'frazzjoni il-konvenut (ara l-Artikolu 228 tas-CCP), ġeneralment jibbenifikaw il-konvenuti, minhabba li jingħataw żmien sabiex jippreparaw. Din id-distinzjoni hija sinifikanti minhabba li t-termini għat-tweġġ ta' azzjoni jistgħu jiġu estiżi permezz ta' ftehim reċiproku tal-partijiet, filwaqt li t-termini preparatorji ma jistgħux jiġu estiżi. It-termini għat-tweġġ ta' azzjoni jiskadu fil-jum tax-xogħol li jkun imiss jekk id-data ta' skadenza tagħhom tikkoinċidi ma' jum mhux tax-xogħol legali, filwaqt li t-termini preparatorji jiskadu fid-data ta' skadenza tagħhom, irrispettivament minn jekk dak il-jum ikunx btala jew jum mhux tax-xogħol. Skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (CCP), it-termini proċedurali importanti huma, b'mod indikattiv, dawn li ġejjin:

It-terminu sabiex jiġi f'frazzjoni l-partijiet wara li titressaq azzjoni (sittin [60] jum qabel is-seduta ta' smiġ, sakemm il-parti ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' disgħin [90] jum qabel is-seduta ta' smiġ - ara l-Artikolu 228 tas-CCP).

L-iskadenza għar-rikors għall-annullament ta' sentenza (fmistax-il [15] jum min-notifika tad-deċiżjoni, jekk il-parti għudikata *in absentia* tkun tirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li ma dehritx quddiem qorti ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' sittin [60] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza - ara l-Artikolu 503 tas-CCP).

It-terminu għal appell (tletin [30] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza finali, jekk il-parti li tressaq l-appell tkun tirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq l-appell ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' sittin [60] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza finali. Jekk is-sentenza finali ma tiġix innotifikata, it-terminu għal appell huwa ta' tliet [3] snin mill-pubblikazzjoni tas-sentenza - ara l-Artikolu 518 tas-CCP).

It-terminu għall-ftuħ mill-gdid ta' proċess (sittin [60] jum jekk il-parti li tressaq il-proċedimenti tkun tirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq il-proċedimenti ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' mija u għoxrin [120] jum - ara l-Artikolu 545 tas-CCP). It-terminu għal appell ulterjuri (tletin [30] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza, jekk l-appellant ikun jirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq l-appell ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' disgħin [90] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza. Jekk is-sentenza ma tiġix innotifikata, it-terminu għal appell ulterjuri huwa ta' tliet [3] snin mill-pubblikazzjoni tas-sentenza - ara l-Artikolu 564 tas-CCP).

Is-CCP jistabbilixxi wkoll, b'mod partikolari, termini proċedurali għal proċedimenti oħrajn, bħal dawk relatati ma' kwistjonijiet matrimonjali (divorzju, annullament taż-żwieġ, eċċ.), rikors għal ordni ta' hlas u oppożizzjoni għal tali rikors (ara l-Artikolu 632 tas-CCP), tilwimiet dwar kirjiet, tilwimiet industrijali, miżuri interim, proċedimenti ta' infurzar u oġġezzjoni għal tali proċedimenti ta' infurzar.

### 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumx meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Fil-Greċja, il-btajjel huma stabbiliti, f'lista mhux eżawrjenti, fil-Liġi Nru. 1157/1981. Il-kriterju sabiex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' btala huwa n-nuqqas ta' eżekuzzjoni tat-tranżazzjonijiet b'mod ġenerali u, għalhekk, għal professjonijiet jew servizzi speċifiċi, il-btajjel huma irrilevanti. Dawn jistgħu jkunu btajjel nazzjonali, reliġjużi jew oħrajn, anki ta' natura lokali jew mhux permanenti. Il-btajjel għas-servizzi pubbliċi huma jiem mhux tax-xogħol. Dawn li ġejjin huma meqjusa bħala btajjel: Il-25 ta' Marzu (btala nazzjonali), it-28 ta' Ottubru (btala nazzjonali), l-Ewwel tas-Sena, l-Epifanija (is-6 ta' Jannar), il-Ġimgħa l-Kbira, Sibit il-Għid, l-1 ta' Mejju, il-15 ta' Awwissu, il-Milied u l-Għada tal-Milied, it-Tnejn, l-Għid il-Famsin, Clean Monday (l-ewwel jum tar-Randan), it-Tnejn ta' wara l-Għid u l-Fdud kollha.

### 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

L-Artikoli 144-151 tas-CCP jirreferu għat-termini proċedurali. Skont is-sors li jiddetermina t-tul ta' żmien tagħhom, it-termini jiġu distinti f'termini legali (dawk speċifikati mil-liġi, bħat-termini sabiex tittejjed azzjoni), ġudizzjarji (dawk iddeterminati mill-qorti li tisma' l-kawża, bħat-terminu għad-dehra personali tal-partijiet - ara l-Artikolu 245 tas-CCP), sospensivi (li n-nuqqas ta' konformità magħhom huwa kastigabbli permezz ta' aġġornament tas-seduta ta' smiġ) u mandatorji (li n-nuqqas ta' konformità magħhom huwa kastigabbli permezz ta' telf tad-dritt). Il-bidu u l-iskadenza tat-termini se jissemmew hawn taħt. Termini jiġi interrott jekk parti tmut matulu. Jekk in-notifika ta' dokument tistabbilixxi d-dekorrenza tat-terminu, it-terminu l-gdid jibda jiddekorri mid-data tan-notifika għada tas-suċċessuri legali lill-persuna deċeduta. Jekk ikun hemm avveniment ieħor li jistabbilixxi d-dekorrenza tat-terminu, it-terminu l-gdid jibda jiddekorri mid-data tan-notifika tad-dikjarazzjoni rilevanti lill-persuni msemmija hawn fuq. L-interruzzjoni ta' proċess matul terminu tinterrompi t-terminu u t-terminu l-gdid jibda jiddekorri mid-data tal-proċess għad. Il-perjodu mill-1 sal-31 ta' Awwissu ma jiġix ikkalkolat għat-termini għat-tweġġ ta' azzjoni li jissemmew fl-Artikolu 147(7) tas-CCP. Dawn jinkludu termini sabiex titressaq azzjoni u termini preskrittivi għall-oppożizzjoni.

Il-liġi tippermetti l-estensjoni ta' terminu mhux biss permezz ta' ftehim reċiproku tal-partijiet, iżda wkoll bil-kunsens tal-imħallef. Kemm it-termini legali kif ukoll dawk ġudizzjarji huma soġġetti għal estensjoni, bir-restrizzjoni li din ma tippreġudikax id-drittijiet ta' partijiet terzi. L-imħallef mhuwiex marbut bir-rikors għall-estensjoni tal-ftehim u huwa jista' jzommu parzjalment jew saħansitra jirrifjutah, wara li jevalwa ċ-ċirkostanzi fuq bażi ta' każ b'każ. Dan ifisser li l-partijiet iridu jipprezentaw raġunijiet li jiġġustifikaw l-estensjoni. Fl-aħħar nett, it-terminu jista' jitqassar permezz ta' deċiżjoni ġudizzjarja, bi qbil bejn il-partijiet. It-termini legali kollha jistgħu jitqassru, hliet għat-termini sabiex titressaq azzjoni.

### 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

It-terminu jibda jiddekorri mill-jum wara d-data li fiha seħh l-avveniment li beda jiddekorri t-terminu (*a momento ad momentum*).

### 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marbuxxall jew servizz postali)?

Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili ma jipprevedix l-estensjoni jew it-tnaqqis tat-terminu jekk id-dokumenti jiġu trażmessi jew jintbagħtu bil-posta jew b'xi tip ieħor ta' servizz ta' trasport

### 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Il-jum li fih seħħ l-avveniment li beda jiddekorri t-terminu preskrittiv jista' jiġi inkluż biss jekk ikun previst espressament fil-liġi, fis-sentenza jew fil-kuntratt. Id-dispożizzjoni li terminu speċifikat jibda jiddekorri mid-data tas-servizz ma tikkostitwixxi ebda każ bħal dan. Għalhekk, it-termini preskrittivi kritiċi għar-rimedji legali ta' appell, appell ulterjuri jew oppożizzjoni jibdw jiddekorru mill-jum wara d-data tan-notifika jew tal-pubblikazzjoni tas-sentenza. Madankollu, meta jiġi stabbilit li t-terminu preskrittiv jibda jiddekorri minn jum partikolari, tali jum jitqies fil-kalkolu. Meta l-avveniment li stabbilixxa d-dekorrenza tat-terminu preskrittiv jkun in-notifika, kwalunkwe mod ieħor ta' kif jiġi riċevut avviż tal-kontenut tad-dokument li jrid jiġi nnotifikat huwa irrilevanti għall-kalkolu tat-terminu.

#### **7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?**

Jekk hemmx btajjel bejniethom huwa irrilevanti. Il-jiem tax-xogħol jitqiesu fil-kalkolu biss jekk dan ikun previst espliċitament (bħal fil-każ tat-terminu għal appell kontra ordni ta' hlas).

#### **8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?**

Bl-istess mod, jekk it-terminu jiġi espress f'xhur jew snin, huwa irrilevanti jekk ikunx hemm btajjel bejniethom jew le, sakemm il-liġi ma tippredixx espliċitament li t-terminu jappartjeni għal jiem tax-xogħol.

#### **9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?**

Jekk it-terminu jiġi espress fi snin, huwa jiskadi meta tgħaddi d-data korrispondenti tal-aħħar sena. Jekk jogħġbok innota li huwa irrilevanti għall-kalkolu jekk ikunx hemm sena biżestili fin-nofs jew le.

Jekk it-terminu jkun espress f'xhur, huwa jiskadi meta jgħaddi l-jum tal-aħħar xahar li jikkorrespondi għall-jum tal-bidu tiegħu. Jekk ma jkun hemm ebda korrispondenza bħal din, jintuża l-aħħar jum tax-xahar. Jekk jogħġbok innota li n-numru tal-jiem ta' kull xahar huwa irrilevanti.

It-terminu ta' nofs sena japplika bħala terminu ta' sitt (6) xhur u t-terminu ta' nofs xahar japplika bħala terminu ta' ħmistax-il (15) jum.

Jekk it-terminu jkun espress f'gimghat, huwa jiskadi meta jgħaddi l-jum korrispondenti tal-gimgha li jikkorrespondi għall-jum tal-bidu tiegħu; jiġifieri, jekk l-avveniment seħħ it-Tnejn, it-terminu ta' kull gimgha jiskadi t-Tnejn ta' wara.

#### **10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Hadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?**

Jekk it-terminu jiskadi nhar ta' Sibt, Hadd, fi btala jew f'jum mhux tax-xogħol, huwa jiġi estiż għall-jum tax-xogħol li jkun imiss.

#### **11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?**

Il-liġi tippermetti l-estensjoni ta' terminu mhux biss permezz ta' ftehim reċiproku tal-partijiet, iżda wkoll bil-kunsens tal-imħallef. Kemm it-termini legali kif ukoll dawk ġudizzjarji huma soġġetti għal estensjoni, bir-restrizzjoni li din ma tippregudikax id-drittijiet ta' partijiet terzi. L-imħallef mhuwiex marbut bir-rikors għall-estensjoni tal-ftehim u huwa jista' jzommu parzjalment jew saħansitra jirrifjutah, wara li jevalwa ċ-ċirkostanzi fuq bażi ta' każ b'każ.

#### **12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?**

. L-iskadenza għar-rikors għall-annullament ta' sentenza (ħmistax-il [15] jum min-notifika tas-sentenza, jekk il-parti ġġudikata *in absentia* tkun tirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li ma dehrux quddiem qorti ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' sittin [60] jum wara li tkun ġiet innotifikata s-sentenza - ara l-Artikolu 503 tas-CCP).

It-terminu preskrittiv għal appell huwa stipulat fl-Artikolu 518(1) tas-CCP. Jekk l-appellant ikun jirrisjedi fil-Greċja, tali terminu preskrittiv jkun ta' tletin (30) jum, filwaqt li, jekk ikun jirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tiegħu ma jkunx magħruf, ikun ta' sittin (60) jum. It-terminu ta' sittin (60) jum ma jikkonċernax lill-persuni li jirrisjedu barra l-pajjiż temporanjament (ivvjaġġar ta' divertiment, assenza ta' ftit jiem għal skop speċifiku), iżda għandu ċertu tul ta' żmien li huwa marbut mal-istat civili jew professjonali tagħhom.

It-terminu għall-ftuħ mill-ġdid ta' proċess (sittin [60] jum jekk il-parti li tressaq il-proċedimenti tkun tirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq il-proċedimenti ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' mija u għoxrin [120] jum - ara l-Artikolu 545 tas-CCP). It-terminu għal appell ulterjuri (tletin [30] jum wara li tkun ġiet innotifikata s-sentenza, jekk l-appellant ikun jirrisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq l-appell ma tkunx tirrisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' disgħin [90] jum wara li tkun ġiet innotifikata s-sentenza. Jekk is-sentenza ma tiġix innotifikata, it-terminu għal appell ulterjuri huwa ta' tliet [3] snin mill-pubblikazzjoni tas-sentenza - ara l-Artikolu 564 tas-CCP).

#### **13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?**

It-talba għal protezzjoni ġudizzjarja skont il-leġiżlazzjoni Griega tkopri, irrappreżentant min-natura tat-tilwima, kemm il-protezzjoni ġudizzjarja interim kif ukoll dik permanenti. Il-każijiet fejn, minhabba l-urgenza tal-materja jew fl-interessi tal-prevenzjoni ta' periklu imminenti, il-qrati jistgħu jordnaw miżuri sabiex jiggwarantixxu jew jissalvagwardjaw dritt jew sabiex jirregolaw sitwazzjoni, kif ukoll jirrimowhom jew iħassruhom, jiġu riżolti permezz ta' proċedura mħaffa (skont l-Artikoli 682-738 tas-CCP). Minhabba l-urgenza tagħhom, l-imħallef, filwaqt li jaġixxi sabiex jiżgura riżoluzzjoni rapida, u wara li jqis id-dritt tal-partijiet li jinstemgħu, għandu ġurisdizzjoni sabiex jiddetermina l-hin u l-post tas-smiġ tar-rikors għal miżuri interim. B'hekk, l-imħallef għandu diskrezzjoni li jagħżel il-metodu tal-fruġ ta' taħrika u t-terminu sabiex il-persuni jidhru quddiem qorti, anki dawk li jirrisjedu barra l-pajjiż jew li d-domicilju tagħhom mhuwiex magħruf. Is-seduta ta' smiġ tista' tiġi ffixxata wkoll nhar ta' Hadd jew fi btala. It-termini msemmija hawn fuq japplikaw għall-proċeduri kollha ta' qorti civili, minbarra l-miżuri interim, mingħajr ma tiġi prevista l-estensjoni tagħhom.

#### **14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tittief il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?**

Ma hemm ebda dispożizzjoni bħal din fil-leġiżlazzjoni Griega.

#### **15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?**

In-nuqqas ta' konformità mat-termini li jirrigwardjaw azzjoni ġudizzjarja ma għandux konsegwenzi proċedurali. L-eċċess tat-terminu għal azzjoni kontra atti tal-partijiet jirriżulta fit-telf tad-dritt, filwaqt li tipi oħrajn ta' konsegwenzi, bħall-inammissibbiltà tas-seduta ta' smiġ, jirriżultaw fil-każ ta' termini preparatorji (ara l-Artikolu 271(1) tas-CCP).

#### **16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrISPettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?**

*Restitutio in integrum* huwa rimedju legali previst fil-Kostituzzjoni, li permezz tiegħu parti li, minhabba *force majeure* jew minhabba l-intenzjoni frodulent tal-parti l-oħra, tkun naqset milli tikkonforma ma' terminu, hija intitolata li tapplika sabiex treġġa' lura l-pożizzjoni tagħha għall-*istatus quo* qabel skada t-terminu. Madankollu, b'mod eċċezzjonali, tali rikors ma jistax jiġi ddepożitat jekk jibbaża ruħu (a) fuq żball tal-avukat awtorizzat jew tar-rappreżentant legali tal-applikant, (b) fuq fatti li l-imħallef evalwa matul is-smiġ tar-rikors għal estensjoni jew posponiment ta' terminu sabiex jingħataw l-estensjoni jew il-posponiment rilevanti. Ir-rikors irid jiddikjara r-raġunijiet li għalihom ma kienx osservat it-terminu, l-evidenza sabiex tiġi aċċertata l-verità u l-att li tħalla barra, jew inkella jiddikjara li dan sar. Ir-rikors għal *restitutio in integrum* irid jinstema' fi żmien tletin (30) jum mid-data li fiha jitneħħa l-ostakolu li jikkostitwixxi *force majeure* jew tiġi nnotifikata l-intenzjoni frodulent, diment li ma jkunx jista' jiġi applikat terminu ġdid jekk, għal xi raġuni jew oħra, ma jiġix osservat it-terminu msemmi hawn fuq (ara l-Artikoli 152-158 tas-CCP).

L-aħħar aġġornament: 20/06/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.